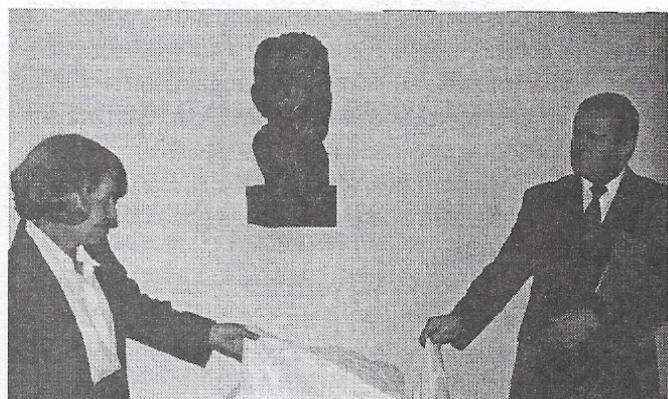

Slávnostné zasadnutie Vedeckej a umeleckej rady FA STU, zľava prof. P. Havaš, prodekan FA STU, doc. I. Hudoba, rektor STU v Bratislave, doc. R. Špaček, dekan FA STU, prof. P. Gál, doc. B. Kováč a prof. L. Petránsky, prodekaní FA STU.

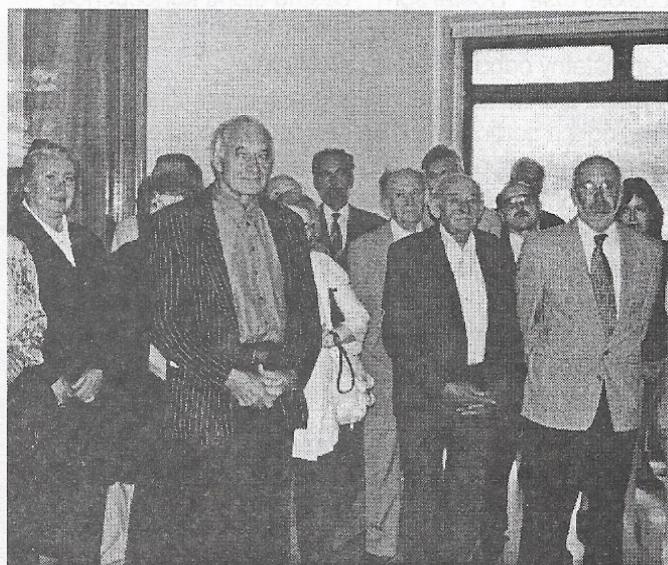
Na zasadnutí VaUR FA STU sa zúčastnili ako čestní hostia nositelia Ceny Emila Belluša.

Bustu Emila Belluša odhalila jeho dcéra J. Janotová, vpravo dekan FA STU doc. R. Špaček.

Čestnými hosťami na slávnostnom zasadnutí VaUR FA STU boli aj dekaní fakúlt STU v Bratislave a TU v Košiciach.

Na odhalení busty E. Belluša sa zúčastnili bývalí a súčasní učitelia Fakulty architektúry STU, bývalí a súčasní študenti.

**PODUJATIA K STOROČNICI NARODENIA
PROFESORA EMILA BELLUŠA
NA FAKULTE ARCHITEKTÚRY SLOVENSKEJ
TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE
16.-17. septembra 1999**

**SLÁVNOSTNÉ ZASADANIE VEDECKEJ
A UMELECKEJ RADY FA STU
16. septembra 1999**

- uvedenie zvoleného dekana Fakulty architektúry STU doc. Ing. arch. Roberta Špačka, CSc. do funkcie rektorm STU doc. Ing. Igorom Hudobom, CSc.,
- udelenie Medaily Emila Belluša Spolku architektov Slovenska, Fakulte architektúry ČVUT v Prahe, Fakulte architektúry VUT v Brne.

**Príhovor dekana Fakulty architektúry STU
doc. Ing. arch. R. Špačka, CSc.**

Vaša Magnificencia, doc. Ing. Igor Hudoba, CSc., rektor Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, spectabiles, páni dekani, vzáci hostia, dámy a páni, sú výročia, ktoré vzťahujeme k udalostiam, a sú výročia, ktoré vzťahujeme k osobnostiam. V našom prípade je dôvodom nášho slávnostného stretnutia sté výročie narodenie Emila Belluša. Nemôžeme však nevidieť prirodzenú a bytosnú súvislosť s našou fakultou a vznikom architektonického školstva na Slovensku vôbec. Myšlienky a spomienky oscilujú medzi Bellušom architektom, Bellušom zakladateľom školy, Bellušom profesorom, Bellušom akademikom a zrejme by sme našli aj iné prívlastky.

Po skončení druhej svetovej vojny bolo možné a zároveň nevyhnutné zriadíť samostatné architektonické školstvo. Tak bolo, na základe nariadenia Zboru povereníkov č. 106, Zb. nar. SNR z 26. augusta 1946, na Odbore inžinierskeho staviteľstva SVŠT zriadené Oddele nie architektúry a pozemného staviteľstva. Emil Belluš o tejto udalosti píše: "Dostal som... čestnú úlohu koncepcne a personálne pripraviť v rámci SVŠT nový, postupne samostatný odbor - Fakultu architektúry..."

Výučba architektúry nebola dopriata priamočiara cesta. Ideológia a politická moc sa snažila domestikovať architektúru vôbec a jej školu zvlášť. Zažili sme príliš veľa zlomov, príliš veľa nových začiatkov a príliš málo inštitucionálnej kontinuity. Našťastie sa spomedzi architektov našli osobnosti, ktoré aj napriek takémuto nepriaznivému vývinu dokázali vybudovať skutočné tradície. Keď sa ich dnes dovolávame, uvedomujeme si, aké potrebné sú spomienky aj istá zotrvačnosť a kontinuita myslenia a konania. Škola, ktorá sa chce stať súčasnou, ktorá hľadá svoju podobu na prelome tisícročia, naozaj potrebuje "za chrbotom" pevné body tradície.

Prirodzene potrebujeme hodnoty, ktoré nemusíme neustále overovať a potvrdzovať. Aj keď v architektúre i vzdelávaní nemôžu existovať axiómy v pravom zmysle

Dekan FA STU doc. Ing. arch. R. Špaček, CSc.

slova, Belluš sa k rozmeru a zmyslu tohto pojmu priblížil. Jeho architektúrou často meriame kvalitu toho, čo nasledovalo. Pamätníci jeho pôsobenia v škole primeriavajú našu dnešnú prácu k Bellušovmu profesorskému účinkovaniu a hodnotia nás podľa tohto etalonu.

Klúčovým pre náš vývoj bol školský rok 1950/51, bol to prvý výučbový rok na Fakulte architektúry a pozemného staviteľstva, od nasledujúceho školského roku FAPS sídlila v novostavbe Bellušovho Pavilónu teoretických ústavov SVŠT. Tým bol založený nový symbol - škola architektúry dostala svoj dom navrhnutý svojím zakladateľom. Neskôr sme boli pričleňovaní, spájaní s inými odbormi. Odbor architektúra bol zo svojej budovy vystáhovaný, aby sa do nej plnohodnotne vrátila Fakulta architektúry na jeseň roku 1990, v pätnástom roku svojej existencie.

Dnešné slávnostné zhromaždenie vytvára ďalší symbol. V roku Bellušovej storočnice sa nám po viacročnom prípravnom úsilí podarilo zrekonštruovať túto aulu, ktorú zajtra pomenujeme práve po Emiliu Bellušovi. Naše stretnutie je prvou akciou v obnovenom priestore.

Nechcem tu a teraz spomínať na všetky komplikácie, ani vymenovať všetkých ľudí, ktorých činnosť viedla k tomuto výsledku. Jedno však považujem za nevyhnutné. Za našu fakultu mal na starosti celý priebeh prác prodekan profesor Peter Havaš. Jeho úsilie nakoniec viedlo k pozitívному výsledku nielen v kvalite, ale aj v zvládnutí termínov. Práce boli ukončené predčerom a dnes sa môžeme tešiť z výsledku. Neviem vymyslieť nič lepšie, ako sa Petrovi Havašovi za jeho chvíľami nadľudské úsilie pred týmto slávnostným zhromaždením podakovať.

**Vystúpenie doc. Ing. arch. Bohumila Fantu, CSc.,
dekanu Fakulty architektúry Českého učenia
technického v Prahe**

Nejprve bych chtěl co nejsrdečněji poděkovat za toto významné ocenění - za Medaili Emila Belluše, kterou vědecká a umělecká rada vaší fakulty udělila fakultě architektury Českého vysokého učení technického. Toto

rozhodnutí cítíme na naší fakultě jako velkou poctu a vyjádření přátelských vztahů, které na obou stranách vždy existovaly a které nás vzájemně spojují.

Udělení medaile Emila Belluše, významného slovenského architekta, který se již stal integrální součástí dějin slovenské architektury, má několik aspektů, které propojují českou a slovenskou architektonickou scénu. První se dotýká již samotných začátků jeho profesionálního zaměření. Závěrečnou část svého architektonického studia v letech 1919-1923 totiž absolvoval na fakultě architektury Českého učení technického v Praze. Bylo to doba nástupu funkcionalizmu v naší zemi, který nalezl silnou odezvu mezi tehdejší mladou generací.

Cesta Emila Belluše jako velmi produktivního a všeobecného tvůrce však byla ryze slovenská, vynikla ve vlastním prostředí, které také nesporně ovlivnil. Přesto však neztráci zcela kontakt s děním v Čechách.

Nasvědčuje tomu např. členství v nejrůznějších komisích, či udělení čestného členství Svazu českých architektů. V první polovině 60-tých let se architekt Belluš ve svých studiích také zabývá vstupem a severním předpolím pražského hradu.

Ovšem nejsilnějším pojítkem, které vytváří architekt Belluš mezi našimi oběma fakultami, je jeho dráha vysokoškolského pedagoga, které věnoval podstatnou část svého života. Kvalitní vzdělání je jedním z nejdůležitějších úkolů, které dnes před námi - mám na mysli Čechy i Slovensko - stojí jako dědictví minulé i základ budoucí spolupráce. Jedna z nejvýznamnějších otázek na prahu 21. století, kterou je třeba si položit, zní: Co je podstatou naší svobodné společnosti? Jistě je mnoho odpovědí, avšak lze nabídnout tuto: Podstatu svobodné společnosti tvoří nastupující generace občanů, kteří rozumějí tomu, co svoboda je a kteří jsou také schopni a ochotni ji bránit. Záleží dílem na nás, vysokoškolských učitelích, aby dnešní mladí lidé nevyrostali ve vlažném prostředí, ale aby byli věrní zásadám, které stály u zrodu obou našich národů.

Vratíme se k architektovi Bellušovi. Jeho zásluhy o slovenské vysoké školství jsou mimořádné. O to více si vážíme dnešního ocenění, které je naší fakultě uděleno v jeho jménu v prostorách, které sám projektoval. Rád bych na závěr ještě jednou poděkoval Vědecké a umělecké radě Fakulty architektury Slovenské technické univerzity v Bratislavě a ujistil všechny přítomné, že tuto cenu chápeme jako výzvu, která bude sloužit k dalšímu upevňování našich přátelských vztahů.

Vystúpenie doc. Ing. arch. Aloisa Nového, CSc., dekanu Fakulty architektúry Technickej univerzity v Brne

Je pro mne mimořádnou ctí, že mohu na tomto shromáždění vystoupit jménem akademické obce Fakulty architektury brněnského Vysokého učení technického. Oslava stého výročí narození prof. Emila Belluše nás, tedy zástupce slovenské i české architektury a architektonického školství zastihla ve zvláštní situaci.

To, co jsme ještě před nedávnem mohli nazývat společnými dějinami architektury, do kterých se právě profesor Belluš tak výrazně zapsal, jsou dnes dějiny dvou suverénních národů, hledajících své místo v kulturním kontextu Evropy.

Zároveň žijeme v posledním roce tisíciletí a podivnou shodou okolností se nacházíme v podobných názorových zmatcích, do kterých se generace Emila Belluše narodila. Za svou osobu se však domnívám, že ani jedno, ani druhé není důvodem k pesimismu. Naopak. Zaměříme-li se jen na malou část dění v architektuře, kterou je profesní školství, musíme konstatovat, že vztahy mezi našimi školami jakoby zesílily možností jít vlastní cestou. Troufám si tvrdit, že oficiální styky, které se slušelo udržovat, přerostly v řadu osobních přátelství a jsou silnější, než kdykoli dříve. Každé setkání s našimi slovenskými kolegy je provázeno zvídavostí a zájmem o řešení nejrůznějších otázek, provázejících akademický život našich škol. V skrytu duše tak vzájemně posilujeme svou víru v lepší dny našich univerzitních institucí a upřímně se snažíme přiblížit době, kdy příslušnost k akademické obci nebude pokládána za podivnou hodnotu. Vzdělání bude opět představovat vysokou hodnotu.

Tak roztríštěnost a jistá bezradnost soudobé architektonické scény nemusí být bezvýchodná. Právě generace profesora Belluše prokázala ve stejně situaci, že lze žít v symbióze racionálního a emocionálního, spirituálního a materiálního, pokud si zachováme sociální cílení a smysl pro míru věcí. Jen tak mohlo vzniknout prostředí, ve kterém slovo "moderní" bylo synonymem pro slovo "pokrové".

Proto je nesmírně užitečné znova si připomenout významné osobnosti moderní architektury, pokusit se opět prokázat, že kladný náboj obsažený v jejich díle pozitivně ovlivnil dějiny architektury 20. století a působí dodnes nekomplikovaným optimismem a vírou v budoucnost.

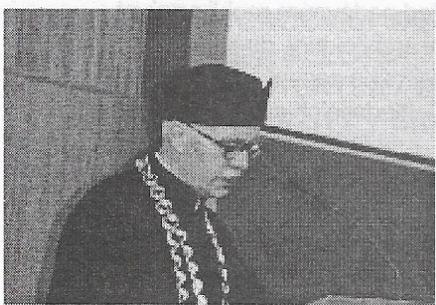
Emil Belluš byl z těch, kteří se řídili staletími prověřenými slovy Platónovými: "Starajíce se o štěstí jiných, nacházíme své vlastní..."

Přejí nám všem, bez ohledu na státní hranice, abychom tuto zásadu dokázali přenést na další generaci.

ODHALENIE BUSTY EMILA BELLUŠA vo vestibule auly FA STU a pomenovanie auly FA STU na AULU EMILA BELLUŠA 17. september 1999

Príhovor prodekanu FA STU prof. Ing. arch. Petra Havaša, PhD.

Vážené dámy, vážení páni, dostalo sa mi tej cti privítať vás v mene vedenia Fakulty architektúry Slovenskej technickej univerzity v Bratislave na slávnosti odhalenia busty architekta, pedagóga, vedca, kultúrneho dejateľa a zakladateľskej osobnosti architektonického školstva na Slovensku Emila Belluša a pomenovania auly Fakulty architektúry STU jeho menom pri príležitosti stého výročia

Doc. Ing. arch. Bohumil Fanta, PhD.

Doc. Ing. arch. Alois Nový, PhD.

Rector STU doc. Ing. Igor Hudoba, CSc. uviedol do funkcie dekana Fakulty architektúry STU doc. Ing. arch. Roberta Spačka, CSc. (hore)

Medailu E. Belluša pre Spolok architektov Slovenska prevzal prezent SAS Ing. arch. Martin Kusý (vľavo hore)

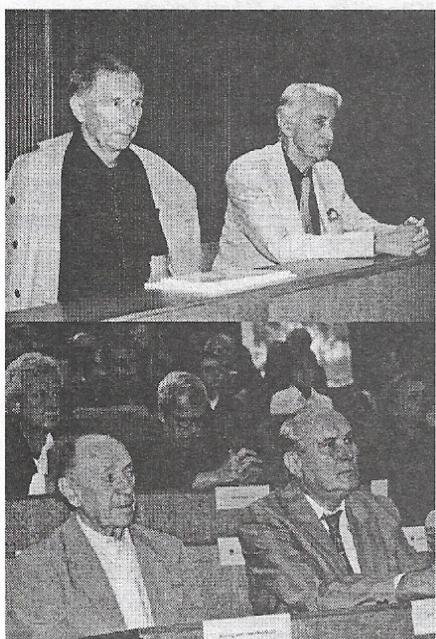
Vedecká konferencia Architekt profesor E. Belluš: referuje prof. Štefan Slachta, vedľa neho vedúci konferencie prof. P. Gál (vpravo hore)

Prof. Peter Havaš, Soňa Valentová, doc. Milan Lukáč pri odhalení busty E. Belluša

Vstupný panel výstavy Belluš škole a škola Bellušovi vo vestibule FA STU

Profesori v laviciach: M. Bašo, Š. Lukáčovič, D. Majzlík, J. Antal

Vernisáž výstavy Belluš škole a škola Bellušovi. PhDr. M. Zervan a PhDr. Jaroslava Bencová, PhD. (kurátori výstavy)

Vedecká konferencia: doc. I. Gürtler, prof. F. Ohrablo, prof. P. Gál

jeho narodenia. Zvlášť vítam na pôde fakulty architektúry členov rodiny Emila Belluša, nositeľov Ceny Emila Belluša, autora busty doc. akad. sochára Milana Lukáča. Dovolím si požiadať pani Soňu Valentovú, členku SND v Bratislave o umelecký prednes, pani architektku Jelicu Janotovú, dcéru profesora Emila Belluša o slávostné odhalenie busty akademika profesora architekta Emila Belluša a dekana FA STU v Bratislave doc. Ing. arch. Roberta Špačka, CSc. o príhovor a pomenovanie auly Fakulty architektúry STU v Bratislave na Aulu Emila Belluša.

Akad. sochár Milan Lukáč: Busta Emila Belluša

Vystúpenie dekana FA STU doc. Ing. arch. Roberta Špačka, CSc.

Je mi cťou a zároveň potešením, že za prítomnosti najbližšej rodiny profesora Emila Belluša, osobitne jeho dcéry, inžinierky architektky Jelice Janotovej, laureátov Ceny Emila Belluša, profesorových študentov, spolupracovníkov, priateľov a vás všetkých môžem uskutočniť akt, na ktorý sme sa pripravovali a tešíli dlhé roky: je to odhalenie sochárskeho portrétu profesora Emila Belluša a pomenovanie auly fakulty architektúry jeho menom. Je to pre nás, ale aj pre ďalšie generácie nielen vyjadrením pocvy zakladateľovi architektonického školstva na Slovensku, autorovi tejto budovy a ďalších významných stavieb, ktoré môžeme hodnotiť v európskom kontexte, ale aj záväzkom pre budúce generácie pedagógov a študentov. V tom je vlastne hlavný etický aj profesijný zmysel dnešného podujatia. Autor busty, ktorú za chvíľu odhalíme, je pedagóg našej školy, docent akademický sochár Milan Lukáč. Pri práci na portrête významného dejateľa našej kultúry,

v tvorivom procese, pochopil závažnú skutočnosť, že v súčasnosti neexistuje nijaké skutočné dielo, ktoré by sa pevne nezaradilo do historického kontextu a zároveň nebolo i živým a aktuálnym dedičstvom, ku ktorému sa musia mladé generácie vracať, hľadať v ňom oporu a zároveň aj polemicky prinášať nové hodnoty. Aj z týchto dôvodov som presvedčený, že autor portrétu nestaval do popredia naturalistické stvárnenie podoby pána profesora, ale objavil v ňom symbol, ktorý najvýstížnejšie charakterizuje vnútro architektovej osobnosti, jeho pocity a úvahy, a tým aj formovanie jeho ľudskej a tvorivej osobnosti. V tomto výtvarnom procese bolo najdôležitejšie, že autorský názor dozrieval v priebehu sochárovej práce v dialógu s odkazom architekta Belluša, v ľudskom aj umeleckom zmysle. Verím, že sa Milan Lukáč s týmto bytosťou stotožní a prejavil to v portréte, ktorý teraz slávostne odhalujeme, a zároveň pomenúvame aulu našej fakulty na Aulu Emila Belluša.

VÝSTAVA EMIL BELLUŠ ŠKOLE A ŠKOLA EMILOVI BELLUŠOVI Vernisáž 17. septembra 1999, vestibul FA STU v Bratislave

Kurátori výstavy: PhDr. Jarmila Bencová, PhD., PhDr. Marian Zervan

Architektonicko-výtvarná koncepcia výstavy: Doc. Ing. arch. akad. arch. Ivan Petelen, PhD., Ing. arch. Michal Hronský

Gestor výstavy: Prof. PhDr. Ľudovít Petránsky, DrSc.

Otvárací príhovor dekana FA STU doc. Ing. arch. Roberta Špačka, CSc.

Vážení prítomní, milí a vzáci hostia. O niektorých konkrétnych faktoch tejto výstavy bude vo svojom vystúpení hovoriť určite profesor Petránsky, ktorý je otcom jej základnej myšlienky.. Ja by som chcel na marge jej koncepcie a vlastnej podstaty tvorivej aktivity architekta povedať len niekoľko slov.: Tie by sa dali zhrnúť do veľmi stručného názvu prekrásnej Heideggerovej knihy *Bytie a čas*. A možno by som si dovolil jemne parafrázoval myšlienku tohto veľkého filozofa nášho storočia. Povedal by som, že ide o bytie architektonickej tvorby a jej nadčasovosť. Je to pre našich architektov hádam osudová a možno kľúčová otázka. Otázka ich života aj tvorby. Práve tu spočíva najhlbší základ toho, že kultúra má svoje dejiny a zároveň vytvára dejiny. Život svojou duchovnou stránkou spolu vytvára sústavne také útvary, pre ktoré je príznačná ich vnútorná relatívna uzavorenosť v časovom limite a zároveň si nárokujú na trvanie, či dokonca na spomenutú - nadčasovosť. Tieto môžeme označiť ako formy, ktoré v sebe obsahujú vnútorný život autora, ale aj pocity, ktoré v ňom vznikajú v dotyku s vonkajšou realitou. To všetko sa vo svojej komplexnosti nutne premieta do tvaru a funkcie, bez ktorých architektúra nemôže existovať.

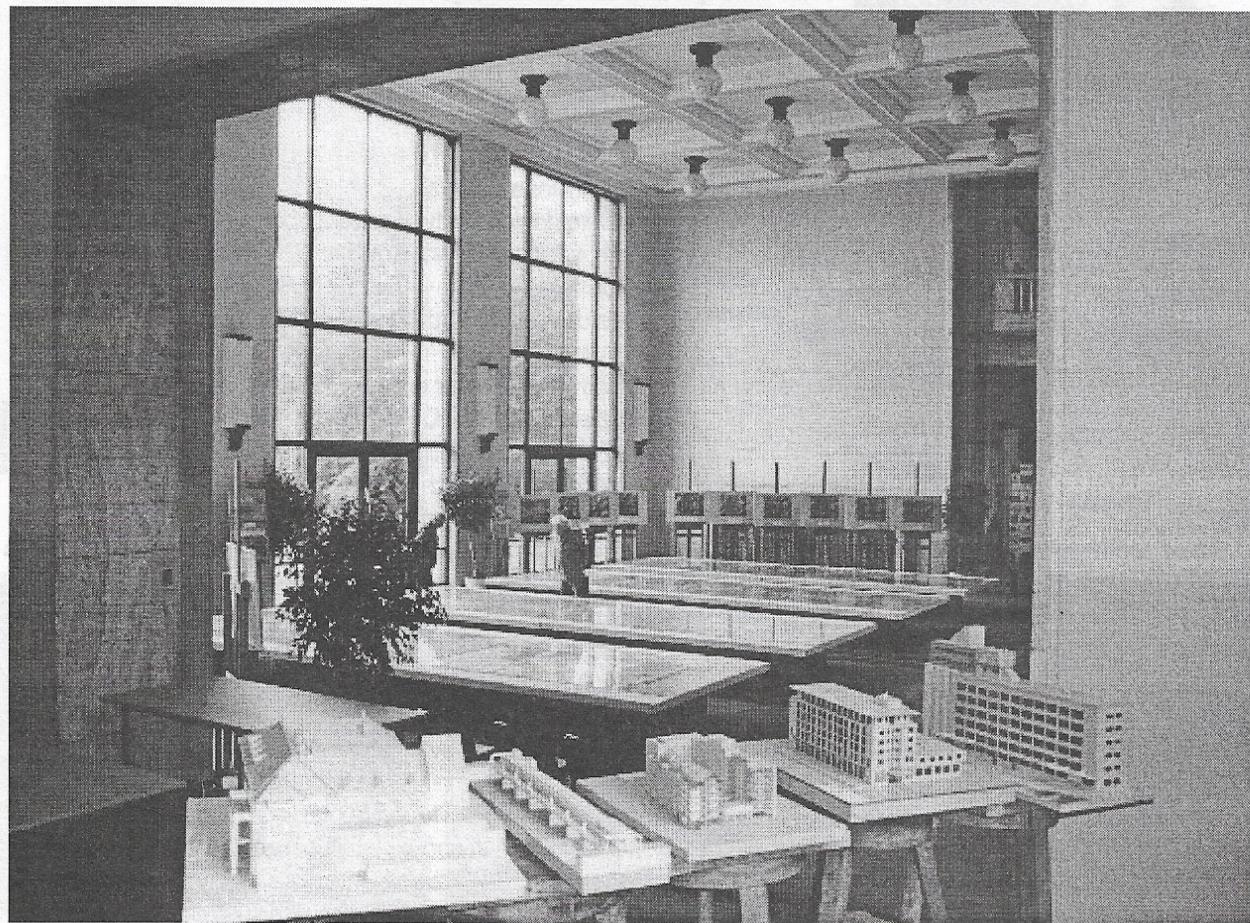
Sily života rýchlejšie alebo pomalšie rozoberajú každú vzniknutú štruktúru; sotva sa jedna rozvinula, už sa pod

už sa pod ňou začala formovať ďalšia obsahová a tvarová vrstva, určená k tomu, aby po kratšom či dlhšom zápase nahradila predchádzajúcu. To nie je len tvorba, ale aj každodenný život. V precítenej, precíznej Bellušovej syntéze pochopenia funkčnosti a nedefinovateľnej transcendentnosti vidím podstatu jeho diela, ak je vôbec potrebné v týchto dimenziách rozmyšľať. A vidím ju najmä v humanistickom priestore, ktorý autor otvoril pre aktivizáciu vnímateľa.

Predmetom história v jej najpodstatnejšom zmysle sú premeny kultúrnych foriem, ktoré sa pohybujú medzi zánikom a novým zrodením. Pre nás, ako to ukazuje naša výstava, ide o nové zrodenie interpretácií existujúceho, dôverne známeho diela, v ktorom my učitelia a naši študenti trávime naše pracovné dni i chvíle oddychu. V tom je nadčasovosť a inšpiratívnosť diela Emila Belluša pre prichádzajúce generácie a v tom je aj zmysel našej pedagogickej práce, a dovolím si povedať, že aj jej posolstvo.

Prof. Ľudovít Petránsky

Otvárací prejav prodekanu FA STU prof. PhDr. Ľudovítovi Petránskemu, DrSc.

Storočnica narodenia akademika, univerzitného profesora, architekta Emila Belluša, DrSc. je príležitosťou k zamysleniu sa o živote a diele tohto výnimočného tvorca vo viacerých polohách. Emil Belluš ako tvorivý architekt, pedagóg, vedec, zakladateľ architektonického školstva na Slovensku a človek. K tomuto všetkému sa

vyslovia autori príspevkov na odbornej konferencii, v článkoch aj štúdiách.

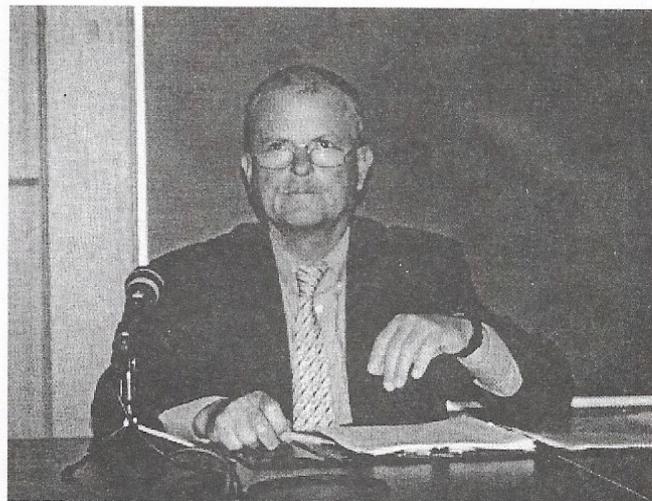
Treba povedať, že doteraz sa realizovalo už množstvo úspešných výstavných či iných podujatí na túto tému. Posolstvo autora je však v tomto smere takmer nevyčerpateľné a poskytuje priestor pre ďalšie bádanie. Dôkazom toho je aj prítomná výstava, ktorá je zameraná na problematiku koncepcie a realizácie budovy Fakulty

architektúry STU v Bratislave. Nie náhodou sa kolekcia sústredí už len na tento objekt. Vytvára sa tak širší pohľad na spracovanie a prezentovanie problematiky. Striktná dokumentácia poskytne príležitosť ďalším analýzam a možnostiam precíznejšej komparácie s inými autorovými výsledkami. Vnímateľ môže prostredníctvom dokumentácie sledovať nielen metodiku a filozofiu architektonickej práce, ale aj nerealizované myšlienky, návrhy a varianty, spoločenský kontext, skrátka zložitý proces architektonického diela. Zvlášť potešiteľná je skutočnosť, že kurátori expozície, Jarmila Bencová a Marian Zervan poukázali na dôležitý moment Bellušovej tvorby, na ktorý neraz zabúdame. Je to jeho neobvyčajný zmysel pre uplatnenie výtvarného diela v architektúre v celej šírke jeho možností: od sochárstva až po dizajn. A je to opäť nielen realizovaný detail interiéru, či reliéf, ale je to predovšetkým neopakovateľný vzťah Emila Belluša k pochopeniu a precíteniu syntézy funkčnosti a estetiky predmetov v kontexte celku. Je to presne v zmysle vyjadrenia jednej z postáv neopakovateľnej knihy G. G. Márqueza, Sto rokov samoty: "Veci sú nadané vlastným životom... ide len o to, prebudíť v nich dušu." Domnievam sa, že toto konštatovanie platí pre celú Bellušovu tvorbu. Expozícia koncipovaná z rôznych verejných a súkromných archívov prináša vďaka dôslednému výskumu jej autorov viaceré neznáme materiály. Aj v tom je jej dôležitý význam pre poznanie veľkej osobnosti našej modernej architektúry. Zároveň sa tak podčiarkuje zmysel jubilejnej akcie: Belluš škole a škola Bellušovi. V posledných rokoch som mal šťastie prežívať krásne chvíle môjho života: každý piatok som sa stretával s profesorom Vincentom Hložníkom pri príprave jeho monografie. A v rámci našich rozhovorov mi často spomínał profesora Emila Belluša, ako každé leto aj s deťmi chodievali "vláčikom" do Senca a počas týchto chvíľ rozprávali o zmysle života a tvorby. Mnohé z týchto myšlienok zatiaľ zostávajú len v mojom archive. Napriek tomu by som chcel uviesť aspoň jednu: "Umenie bez tradície nie je mysliteľné. Pravda, je dôležité, čo si z tradície vyberiem. Zdôrazňujem, že každý umelec si môže slobodne vybrať tradíciu. Ved' nič nevzniká len tak samo od seba. Rozhodujúca je povinnosť povedať svoje slovo, a tak posunúť vývin. A to sa týka mladých aj starších generácií. Treba tu však pri všetkej priebojnosti zdôrazňovať potrebu väčšej ľudskej skromnosti. Táto skromnosť je zábezpečou pred absolútnym zavrhovaním všetkého, čo bolo..."

Táto krátkta, ale nesmierne aktuálna myšlienka by mohla byť mottom dnešného podujatia, ale hľadam aj výzvu pre nás ďalší život.

VEDECKÁ KONFERENCIA "ARCHITEKT PROFESOR EMIL BELLUŠ"
17.-17. september 1999

Záverečné vystúpenie prof. Ing. arch. Petra Gála, PhD., moderátora konferencie
Zámerom prípravného výboru osláv 100.výročia narodenia architekta, profesora Emila Belluša bola popri

Prof. Peter Gál

iných ťažiskových i doplnkových podujatiach aj organizácia vedeckej konferencie so stručným názvom „Architekt profesor Emil Belluš“. Tako formulované označenie konferencie malo umožniť širšie pochopenie významu osobnosti E. Belluša, bez obmedzovania možností venovať sa ktorejkoľvek vrstve rozsiahleho Bellušovho diela. Zámerom bolo usporiadať konferenciu vedeckú, na ktorej mali odznieť príspevky s charakterom vedeckých štúdií, využívajúcich časový odstup na formuláciu vedecky zdôvodnených stanovísk, umožňujúcim rozšíriť poznanie osobnosti E. Belluša. Napriek snahe prípravného výboru osláv a neskôr programového výboru konferencie, v ktorých pôsobili vo väčšine mimofakultní partneri (SAS, ÚSTARCH SAV, VŠVU), sa pôvodný zámer nepodarilo v celom rozsahu realizovať, a tak programový výber z ponúknutých príspevkov rozhodol zaradiť do programu konferencie popri vedeckých štúdiách i príspevky s charakterom osobných spomienok na kontakty s architektom Bellušom.

Priebeh konferencie v plánovaných vystúpeniach i spontánnych odozvách z pléna naplnil pripravený program a snáď i splnil očakávanie, i keď pre viacerých jej účastníkov vyznieval kontroverzne. Ako člen prípravného výboru konferencie a jej moderátor (a tiež absolvent diplomového ateliéru prof. Belluša v šk. roku 1964/65) chcem však zdôrazniť, že konferencia bola pripravená v akademickom prostredí univerzity, na akademickej pôde Fakulty architektúry STU, kde je zaručená sloboda názoru, vyjadreného ktorýmkoľvek príslušníkom akademickej obce. Vedecká konferencia, aj keď je súčasťou osláv, však môže a domnievam sa, že i musí priniesť názory, ktoré sú subjektívne a nemusí s nimi súhlasiť celé plénum, no pritom prinášajú originálne, vedecky podložené poznatky.

Význam a zaradenie diela architekta Belluša v slovenskej kultúre sú nepopierateľné. Poučenie z Bellušovho diela je už dosiaľ veľmi rozsiahle a isto sa bude ďalej rozširovať súbežne s prehľbovaním poznania jeho diela. Konferencia k tejto metóde nesporne prispela, i keď sa niektorým nezdala primerane oslavna.